

Posudek vedoucího práce na diplomovou práci N. Šmejkalové
Gramatický a lexikální rozbor učebnice N. A. Spěšněva Vveděniije v kitajskij jazyk
2013

Předkládaná diplomová práce v úplnosti analyzuje Spěšněvovu učebnici konverzace, přičemž ji systematicky porovnává s učebními materiály prof. Švarného, zejména s jeho *Úvodem do studia hovorové čínštiny*. Gramatický rozbor je ovšem teoreticky rámován značně širším kontextem, zajišťovaným některými základními díly čínské jazykovědy, resp. gramatografie (Zhao Yuanren, Ma Zhen, z novějších gramatických přehledů Liu Yuehua a spol.), jakož i autoritativními publikacemi rázu učebnice či příručky (*Nová učebnice praktické čínštiny* Pekingské jazykové univerzity, *Slovník moderní čínštiny*, *Frekvenční slovník současné čínštiny*). Diplomantka velice pečlivě prochází textem učebnice větu za větou, určuje a podrobně a obsírně komentuje syntaktické konstrukce, jež se v nich vyskytují, popisuje přítomné lexikální jednotky, včetně jejich slovnědruhové příslušnosti, uvažuje o jejich vhodném překladu. Do vlastního rozboru jsou vkládány exkurzy o různé délce, které pojednávají gramatické problémy představují mimo bezprostřední vazbu na konkrétní materiál.

V rámci souhrnného pohledu, jehož konečným cílem je zhodnocení Spěšněvovy učebnice převážně z hlediska bohatství syntaktických vzorců a „slovíček“ ukrytých v rozhovorech, které se jinak má student učit nazpaměť, diplomantka jednak vytvořila seznam gramatických jevů, které se ve Spěšněvových dialozích vyskytují (82 položek), a porovnala je s rozsahem jevů představovaných ve Švarného učebních materiálech, jednak sestavila slovníček lexikálních jednotek v textech obsažených, jež konfrontovala s frekvenčním slovníkem čínštiny (a s daty z internetového vyhledávače), a případné nápadnější neshody okomentovala.

Práce, která je mimochodem velice objemná (přes 200 stran – což je ovšem víceméně předurčeno zadáním práce), je vypracována kvalitně jak po formální tak obsahové stránce. Je psána kultivovaným, jasným a orientovaným jazykem, je patrné, že se autorka dokáže držet tématu a odůvodnit přítomnost jednotlivých pasáží s ohledem na cíl práce. Stejně tak je zřejmé, že se dobře orientuje v problematice, chápe strukturu rozebíraných vět i významové nuance lexika a je s to o materiálu uvažovat v širší lingvistické perspektivě. Správně identifikuje obecně problematická místa v jazykovědě současné čínštiny, předkládá je k diskuzi a navrhuje vlastní řešení, která také podkládá relevantními argumenty. V závěru N.

Šmejkalová příležitě hodnotí Spěšněvovu učebnici, vysvětluje situaci a sama navrhuje některá zlepšení i způsob, jakým tuto publikaci začlenit do jazykové výuky.

Práci jednoznačně doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení „výborně“.

Případná témata k diskusi: sporné kategorie typu „inciálních slov“ (kam Švarný zařazuje slova, z nichž některá mají slovnědruhovému kontakty s adjektivy, některá s adverbii či se spojkami apod.) či povaha „lokativů“; problematika rozdílu mezi objektovými slovesy a slovesy s formálním předmětem, resp. otázka kategorie objektových sloves vůbec.

V Praze, dne 21. června 2013

Lukáš Zádrapa